

การจัดทีมระงับเหตุเพลิงไหม้

ORGANIZATION AND DEPLOYMENT OF FIRE SUPPRESSION OPERATIONS : FIRST-IN TACTICS

ปัญหาหนึ่งที่ผู้บริหารงานดับเพลิงทั่วโลก แม้แต่ในสหรัฐอเมริกาแก้มือตก นั่นคือ การจัดทีมออกไประงับเหตุ โดยเฉพาะประเด็นจำนวนนักดับเพลิงซึ่งยังไม่มีข้อกำหนดตายตัว ต้องมีกี่คนจึงจะถือว่า “เพียงพอ” เพื่อให้งานระงับเหตุมีประสิทธิภาพและความปลอดภัย แม้ปัจจุบันจะมีมาตรฐานการจัดองค์กรระงับเหตุฉุกเฉิน NFPA 1710 : Standard for the Organization and Deployment of Fire Suppression Operations, Emergency Medical Operations, and Special Operations to the Public by Career Fire Departments ซึ่งกำหนดจำนวนนักดับเพลิงในการเข้าดับไฟที่เหมาะสมไว้ที่ 14 นาย (ไม่รวมผู้บัญชาการสถานการณ์หรือ IC) แต่ก็ถือว่าเป็นแนวทางอุดมคติที่ปฏิบัติได้ยากในสถานการณ์จริง เนื่องจากยังมีสถานีดับเพลิงในสหรัฐฯ จำนวนมาก รวมแล้วนับพันแห่งไม่มีกำลังพลที่พร้อมในการออกปฏิบัติครบ 14 คนตามมาตรฐานกำหนด บางสถานีถ้าออกไปครบ 14 คน จะไม่มีเหลือใครประจำการ หากเกิดเหตุอื่นแทรกซ้อนเข้ามา จะไม่มีออกไประงับเหตุ ดังนั้นจึงยังเป็นที่

ถกเถียงกันอยู่ในตอนนี้ แต่ผู้มีประสบการณ์หลายคนพยายามหาทางออกโดยเสนอรูปแบบการจัดองค์กรระงับเหตุที่ใช้จำนวนนักดับเพลิงน้อยกว่าแนวทางอุดมคติ (less-than-ideal) ตามมาตรฐาน NFPA 1710 แต่มีประสิทธิภาพในการทำงานสูง และนักดับเพลิงผู้ปฏิบัติงาน

ในที่ที่เกิดเหตุมีความปลอดภัยในระดับวางใจได้ หลักการจัดทีมนักดับเพลิงออกไปดับไฟไม่ว่าจะเป็นที่ไหนในโลกใบนี้ ส่วนใหญ่ใช้หลักสามัญสำนึก (Commonsense) ของหัวหน้าสถานีซึ่งเป็นความรู้สึกนึกคิดจากประสบการณ์ ความรู้ความสามารถส่วนตัวที่จะกำหนดลงไปว่าสถานการณ์ใดจะใช้นักดับเพลิงกี่นายออกไประงับเหตุ โดยจะพิจารณาพร้อมกับสภาพความพร้อมของสถานีด้วย นั่นก็คือ จะต้องดูว่ามีนักดับเพลิงกี่คน รถดับเพลิงกี่คัน พร้อมจะออกไปดับไฟในสถานการณ์ฉุกเฉินฉุกเฉินหลังได้รับแจ้งเหตุอย่างน้อยต้องมีรถดับเพลิง 1 คัน นักดับเพลิง 3-4 นาย เรียกว่า “หน่วยระงับเหตุเริ่มแรก” จากนั้นส่งหน่วยสนับสนุนตามไปหรือวิทยุไปขอรับความช่วยเหลือจากหน่วยอื่น แต่หน่วยดับเพลิงในเมืองใหญ่ๆ สามารถทำตามมาตรฐาน NFPA 1710 ได้ โดยส่งรถดับเพลิง 2 คัน (รถน้ำกับรถกระเช้า) พร้อมนักดับเพลิง 12-15 นายออกไปพร้อมกันเพื่อทำการระงับเหตุฉุกเฉินในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง

หลักการ/วิธีการตามสามัญสำนึกที่เกิดจากประสบการณ์ของหัวหน้าหน่วยดับเพลิงจะไม่มีการกำหนดไว้ในหลักสูตร ต่างคนก็มีแนวคิดของตัวเอง ยิ่งหัวหน้าหน่วยเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์มากเท่าไร วิธีการจะแยบคายมากขึ้นเท่านั้น ผู้ใต้บังคับบัญชาสบายใจเพราะเชื่อมั่นตั้งแต่แรก งานต้องสำเร็จและพวกเขาจะได้กลับมาในสภาพอวัยวะครบ ถึงกระนั้นก็ตาม หัวหน้าหน่วยผู้เก่งกาจจะต้องคอยเยียวยาหัวใจ

แนะนำของผู้ที่มีประสบการณ์สูงกว่าที่เผยแพร่ ออกมาตามช่องทางต่างๆ อยู่ตลอดเวลาแล้วนำมาประสานเข้ากับความรู้ความสามารถของตัวเอง เพื่อให้เกิดเป็น “ภูมิปัญญา” ที่สูงขึ้นเรื่อยๆ การจัดการโดยใช้นักดับเพลิงน้อยกว่าข้อกำหนด NFPA 1710 หรือแนวทาง “less-than-ideal” เป็นแนวคิดของ “มาร์ก เจ. คอตเตอร์” (Mark J. Cotter) ผู้มีประสบการณ์งานดับเพลิงกว่า 40 ปี ปัจจุบันเป็นสมาชิกอาวุโสหน่วยอาสาสมัครประจำสถานีดับเพลิงเมืองซาลิสเบอรี รัฐแมริแลนด์ และนักเขียนของนิตยสาร “Fire Engineering” โดยระบุว่า ไม่ใช่แค่สถานีเล็กๆ ที่มีนักดับเพลิงจำนวนจำกัดเท่านั้นที่ควรมีการศึกษาแนวทางนี้ แต่สถานีใหญ่ในเมืองที่สามารถทำตามมาตรฐาน NFPA 1710 ได้อย่างสบายๆ ก็ควรจะให้ควมสนใจด้วย เนื่องจากอาจมีสถานการณ์ขาดแคลนนักดับเพลิงเกิดขึ้นเมื่อไหร่ก็ได้ซึ่งหากหาช่องทางแก้ไขไว้ล่วงหน้าจะสามารถจัดปัญหาได้

มาร์ก เจ. คอตเตอร์ เสนอแนวคิด PEAK แปลว่า “จุดสูงสุด” เป็นการจัดการดับเพลิงที่มีบุคลากรจำกัดให้มีประสิทธิภาพและความปลอดภัยเทียบเท่าหรือใกล้เคียงหน่วยดับเพลิงซึ่งมีจำนวนนักดับเพลิงและเครื่องมือครบถ้วนตามข้อกำหนดในมาตรฐาน NFPA 1710

PEAK เป็นคำที่นำอักษรนำของหลักการจัดการดับเพลิงขนาดเล็กมารวมกัน นั่นคือ Preparing, Equipping, Assigning, Knowing

Preparing : การเตรียมยุทธวิธีผจญเหตุที่เหมาะสมไว้ล่วงหน้า สามารถนำไปใช้ได้ทันที

Equipping : การเตรียมอุปกรณ์ใช้ในยุทธวิธีที่วางไว้ เน้นให้นักดับเพลิงสามารถใช้ได้คล่องแคล่วและมีประสิทธิภาพ

Assigning : การมอบหมายงานโดยการกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรในองค์กรเป็นไปตามมาตรฐานที่ใช้อ้างอิง

Knowing : การตระหนักหรือรับรู้ถึงความสามารถและข้อจำกัดของบุคลากรในหน่วยตั้งเราจะได้กล่าวถึงในรายละเอียดต่อไป

Preparing: การเตรียมยุทธวิธี

หากหน่วยดับเพลิงใดเตรียมยุทธวิธีที่จะใช้ระงับเหตุไว้ล่วงหน้า เมื่อเกิดสถานการณ์จริงขึ้นมา สามารถนำไปปฏิบัติได้ทันที แต่ปัญหาคือเราจะเตรียมการอย่างไรเมื่อยังไม่รู้ว่าอะไรจะเกิดขึ้น หรือเหตุฉุกเฉินที่จะเกิดขึ้นมานั้นมีลักษณะอย่างไร คำตอบของเรื่องนี้ไม่ยากเลย มีหลายวิธีการที่ทำนายได้ว่า อะไรจะเกิดขึ้นในพื้นที่รับผิดชอบของคุณ อัคคีภัย สารเคมีรั่วไหล ก๊าซระเบิด ฯลฯ วิธีการหนึ่งที่ใช้ได้ผลคือ การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

คุณจะต้องศึกษาให้รู้แน่ชัดในประเด็นสำคัญๆ เช่น ลักษณะพื้นที่หรือชุมชนในความรับผิดชอบเพื่อประเมินว่า อะไรคือความเสี่ยง

สูงสุด หากเป็นอัคคีภัยจะต้องประเมินต่อไปเพื่อให้ได้รับคำตอบ เป็นอัคคีภัยประเภทใด อัคคีภัยทางอาคาร (Structural Fire) หรืออัคคีภัยทางอุตสาหกรรม (Industrial Fire) หรือมีลักษณะผสมกันสองอย่าง (Multi Fire) อีกทั้งต้องมีการชี้บ่งถึงต้นกำเนิดของความเสี่ยง การค้นหาแหล่งทรัพยากรสนับสนุนการระงับเหตุในชุมชน การศึกษาแนวทางในการระงับเหตุที่ใช้กันอยู่เดิมในหน่วยงาน รวมถึง การอ้างอิงขั้นตอนปฏิบัติงานตามมาตรฐานซึ่งเป็นที่ยอมรับ

เมื่อค้นหาข้อมูลที่ต้องการได้ครบถ้วนแล้ว จากนั้นให้นำมาวิเคราะห์เพื่อสร้างสูตรยุทธวิธีรับมือเหตุฉุกเฉินที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในชุมชน กำหนดแนวทางคร่าวๆ ถ้ามีเกิดเหตุเพลิงไหม้หน่วยดับเพลิงที่มีอยู่จะต้องปฏิบัติการโต้ตอบอย่างไร มีลำดับขั้นตอนอะไรบ้าง หรือหากเกิดเหตุฉุกเฉินสารเคมีจะปรับเปลี่ยนยุทธวิธีเพื่อ

รับมือในลักษณะใด ทั้งนี้จะต้องเตรียมยุทธวิธีให้ครอบคลุมเหตุฉุกเฉินทุกประเภทที่อาจจะเกิดขึ้นในชุมชนหรือพื้นที่ใกล้เคียง โดยเอากำลังพลและทรัพยากรในสถานของตนเองเป็นตัวตั้งแล้วประเมินว่า “ดีที่สุด” ของหน่วยในสังกัดคืออะไร

การเตรียมตัวล่วงหน้าเพื่อค้นหายุทธวิธีระงับเหตุโดยใช้ส่วนดีที่สุดของตัวเองจะทำให้หน่วยดับเพลิงเล็กๆ ที่มีนักดับเพลิงไม่กี่คนสามารถปฏิบัติงานได้ดีกว่าหน่วยใหญ่คนครบแต่ไม่ได้ทำการบ้านก่อนจะเข้ามาในที่เกิดเหตุเนื่องจากนักดับเพลิงจะรู้ได้ทันทีว่าต้องทำอะไรบ้างเมื่อไปถึงที่เกิดเหตุ แม้สิ่งที่เตรียมมาจะไม่ตรงกันนักกับสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้น แต่สิ่งที่คล้ายๆ กันซึ่งได้ผ่านการเรียนรู้และฝึกฝนมาจะทำให้เกิดความคล่องตัวและฉับไวในการตอบสนอง ยังผลให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างความปลอดภัยให้กับตัวนักดับเพลิงเอง

ประเด็นสำคัญที่สุดในหัวข้อนี้ ถ้าคุณเป็นหัวหน้า คุณจำเป็นต้องรู้ทุกอย่างที่อยู่ในความรับผิดชอบ โดยเฉพาะลักษณะของ “ภัย” ซึ่งมีแนวโน้มจะเกิดขึ้นมา จากนั้นให้ค้นหายุทธวิธีที่เหมาะสม หลากหลายและครบถ้วนเตรียมไว้ไม่ว่าเหตุฉุกเฉินรูปแบบใด หน่วยดับเพลิงของคุณมีวิธีรับมือเตรียมไว้แล้วทุกกระบวนท่า แต่มีเงื่อนไข “การค้นหายุทธวิธีดังกล่าวจะต้องผ่านการประเมินความเสี่ยงที่ถูกต้องและแม่นยำโดยมีพื้นฐานจากข้อมูลที่เป็นจริงเท่านั้น”

กล่าวโดยสรุป “การเตรียมที่ดี” ทำให้องค์กรสามารถคาดการณ์ล่วงหน้า “จำเป็นจะต้องทำอะไรบ้าง และพร้อมทำทันทีเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินขึ้นมา โดยอาศัยยุทธวิธีที่เตรียมไว้อย่างหลากหลายและสามารถปรับเปลี่ยนเพื่อนำไปปฏิบัติจริงได้ในทุกสถานการณ์”

ทั้งนี้ให้ตระหนักไว้ตลอดเวลา การระงับเหตุไม่ใช่แค่การฉีดน้ำดับเพลิง แต่ยังมีภารกิจอื่นๆ อีกมากมาย เช่น เปิดทางเข้า ระบายควัน ค้นหาผู้บาดเจ็บ เคลียร์พื้นที่ รวมถึงการระงับยับยั้งเหตุนอกเหนือการควบคุมหรือเกินความ

คาดหมาย ดังนั้นจึงจำเป็นต้องเตรียมยุทธวิธีไว้รับมือกับสิ่งต่างๆ เหล่านี้ด้วย

Equipping : เตรียมอุปกรณ์ใช้ในยุทธวิธี

เมื่อเตรียมยุทธวิธีเพื่อตอบโต้เหตุฉุกเฉินที่อาจจะเกิดขึ้นในพื้นที่รับผิดชอบ สิ่งสำคัญและจำเป็นสำหรับนักดับเพลิงคือ เครื่องมือทำงานและอุปกรณ์ต่างๆ เมื่อมียุทธวิธี มีคน ก็ต้องมีเครื่องมือ ไม่เช่นนั้นแล้วการระงับเหตุฉุกเฉินจะด้อยประสิทธิภาพและอาจเกิดอันตรายแก่ผู้ปฏิบัติงานได้

จำไว้ว่า ยุทธวิธีแม้จะดีสักเพียงใด หากไม่มีเครื่องมือจะใช้งานตามยุทธวิธีนั้นก็เสียเวลาเปล่า โดยทั่วไปแล้ว การเตรียมเครื่องมือเกือบจะเป็นขั้นตอนเดียวกับการเตรียมยุทธวิธี อย่างน้อยต้องมีความสอดคล้องต้องกัน กล่าวอีกนัยหนึ่ง “ยุทธวิธีจะเป็นตัวกำหนดขอบเขตการเตรียมเครื่องมือ”

ยุทธวิธีเหมือนบ่อว่างๆ บุคลากรและเครื่องมือคือหน้า คุณต้องใส่หน้าลงไปบ่อเพื่อให้เต็ม จึงจะใช้งานได้ดีและมีประโยชน์ในภารกิจ

ประเด็นสำคัญในหัวนี้ คำว่า “เครื่องมือ” มีความหมายครอบคลุมทุกอย่างในสถานที่ตั้งดับเพลิง เครื่องสูบน้ำ สายสูบน้ำดับเพลิง จนถึงนอตตัวเล็กๆ ที่ยึดส่วนประกอบของหัวฉีดไว้ รวมทั้งสิ่งเป็นนามธรรม เช่น สภาพร่างกายและจิตใจของนักดับเพลิง

สิ่งรับประกันถึงความพร้อมของเครื่องมือคือการจัดหา ตรวจสอบ ตรวจสอบ และฝึกใช้งาน โดยพิจารณาตามยุทธวิธีที่เตรียมไว้ซึ่งแตกต่างกันไปในแต่ละท้องที่ เช่น สถานีในเมืองใหญ่จะเน้นเครื่องมือที่เอื้ออำนวยให้สามารถดับไฟที่สูงหรือที่คับแคบได้ ขณะที่สถานีในชนบทต้องพึ่งเครื่องมือที่สามารถปฏิบัติการในพื้นที่ห่างไกลหรือไร้อุปกรณ์สนับสนุนเป็นเวลานานได้ เป็นต้น

พูดง่าย ๆ เครื่องมือต้องตรงกับยุทธวิธีที่สะท้อนถึงลักษณะของเหตุฉุกเฉินที่มีแนวโน้มจะเกิดขึ้นในพื้นที่รับผิดชอบ นักดับเพลิงสหรัฐฯ มักจะไม่เน้นสิ่งที่อยู่นอกเหนือขอบข่ายภารกิจของตัวเองมากนัก ยกเว้นระดับผู้บัญชาการหรือผู้เชี่ยวชาญพิเศษซึ่งจำเป็นต้องชำนาญยุทธวิธีและเครื่องมือที่หลากหลายและเป็นสากลมากกว่านักดับเพลิงท้องถิ่นทั่วไป

สำหรับหน่วยขนาดเล็กที่มีผู้ปฏิบัติงานจำนวนจำกัด เป้าประสงค์ของการเสนอหลักการนี้คือ พยายามเพิ่มความรู้และฝึกฝนนักดับเพลิงให้สามารถใช้เครื่องมือในสถานี่มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ไล่ตั้งแต่เครื่องสูบน้ำ หัวฉีดน้ำ เลื่อยยนต์ไปจนถึงอุปกรณ์ส่องสว่างและอื่นๆ ที่จำเป็นต้องใช้ เมื่อมีคนน้อยก็จะต้องเพิ่มความสามารถของแต่ละคนให้มากขึ้นซึ่งเป็นเรื่องที่สามารถทำได้หากมีการวางแผนฝึกอบรมที่ดี

อย่างไรก็ดี ไม่ได้หมายความว่าทีมดับเพลิงที่มีสมาชิก 3-4 นาย จากสถานีใดสถานีหนึ่งจะต้องรับผิดชอบสถานการณ์ไปตลอดจนกระทั่งไฟมอดดับ เราพิจารณาเฉพาะการระงับเหตุขั้นเริ่มแรก หน่วยแรกเข้าไปถึงจุดเกิดเพลิงไหม้จะต้องทำอะไรและใช้อุปกรณ์และเครื่องมือชนิดใด หลังจากนั้นจะมีหน่วยอื่นๆ ตามมาสมทบ ภารกิจของหน่วยแรกอาจดำเนินต่อไปหรือยุติลง หรือถอยไปเป็นหน่วยสนับสนุน ขึ้นอยู่กับผู้บัญชาการสถานการณ์ แต่การที่จะต้องรับผิดชอบการระงับเหตุช่วงเริ่มต้นตามลำพังทีมเดียว นักดับเพลิงจะต้องมีการเตรียมยุทธวิธีล่วงหน้ามาแล้ว ใช้อุปกรณ์ตรงตามภารกิจที่ต้องทำในช่วงเวลาจำกัด ที่สำคัญ นักดับเพลิงต้องใช้อุปกรณ์ต่างๆ อย่างคล่องแคล่วและมี

ประสิทธิภาพ ไม่เช่นนั้น การปฏิบัติงานอาจจะมีผลหรือหมิ่นนักดับเพลิงได้รับอันตรายร้ายแรง

การเลือกเครื่องมือต้องสอดคล้องต้องกันกับแผนการทางยุทธวิธี ไม่จำเป็นต้องมีทุกอย่างจากแคตตาล็อก แต่ควรมีครบตามที่คาดการณ์ไว้ว่าจะต้องใช้งาน จากนั้นเป็นขั้นตอนทำบัญชีเครื่องมือ จัดตารางการซ่อมบำรุง/ดูแลรักษา การตรวจสอบ/ทดสอบ และการฝึกใช้งาน

แม้เป็นสถานีเล็ก แต่ถ้าได้เครื่องมือตรงกับงานและคนใช้มีความชำนาญ ตรงนี้จะเป็นจุดแข็งด้านประสิทธิภาพการทำงานขึ้นมาทันที

Assigning : การมอบหมายงาน

ตามหลักวิชาการดับเพลิงสหรัฐอเมริกา การมอบหมายงานดับเพลิงภาคสนามจะเป็นหน้าที่ของ **ผู้บัญชาการสถานการณ์ (IC : Incident Commander)** โดยมีหน่วยดับเพลิงในสถานะ **“กองดับเพลิง” (Company)** เป็นผู้ปฏิบัติซึ่งขั้นต่ำ

ประกอบด้วยรถน้ำและรถบันไดอย่างละ 1 คัน นักดับเพลิงปฏิบัติงานหน้าที่ต่างๆ 13-14 นาย นี่คือการสำคัญของมาตรฐาน NFPA 1710 หากทุกสถานการณ์มีการมอบหมายงานลักษณะนี้ก็ไม่น่าจะมีปัญหา 1 กองดับเพลิงสามารถระงับเหตุเพลิงไหม้อาคารต้นเพลิงได้ถ้าเข้าระงับเหตุทันทีที่ แต่เมื่อมีการลุกลามจะต้องเรียกกองดับเพลิงอื่นเสริมเข้าไป

หากพิจารณาแล้วว่า “**ทำไม่ได้**” ไม่ควรฝัน ให้
 ประคองสถานการณ์รอหน่วยสนับสนุนที่ตามมา

**Knowing : ตระหนักถึงความสามารถ
 และข้อจำกัด**

ประเด็นนี้สำคัญที่สุด เป็นการสรุปใน
 ตอนท้ายว่า จริงๆ แล้ว แผนยุทธวิธี เครื่องมือ
 และการมอบหมายงานที่คิดกันไว้นั้นจะทำได้
 หรือไม่ หรือทำได้ในระดับใด นั่นคือ หัวหน้า
 สถานีต้องรู้ว่า หน่วยดับเพลิงในสังกัดมีความ
 สามารถมากน้อยแค่ไหนและมีข้อจำกัดในการ
 ทำงานอะไรบางอย่างซึ่งจะมีผลต่อการปรับเปลี่ยน
 รูปแบบการทำงานทั้งก่อนเริ่มต้นปฏิบัติงาน

(การวางแผน) และในขณะปฏิบัติงาน (การแก้
 ปัญหาเฉพาะหน้า)

หัวหน้าสถานีสามารถรับรู้ข้อมูลความ
 สามารถและข้อจำกัดของหน่วยดับเพลิงในสังกัด
 จากการฝึกฝนและฝึกซ้อม รวมถึงประสบการณ์
 ของนักดับเพลิง ข้อมูลส่วนนี้มีประโยชน์ในการ
 วางแผนทางยุทธวิธีเพื่อเตรียมรับมือเหตุฉุกเฉิน
 ที่แจ้งเข้ามา เมื่อได้รับแจ้งเหตุซึ่งมีรายละเอียด
 ของสถานการณ์คร่าวๆ รายงานเข้ามา หัวหน้า
 สถานีจะนำไปพิจารณาเพื่อกำหนดแผนยุทธวิธี
 ที่หน่วยดับเพลิงจะนำไปใช้ระงับเหตุบนพื้นฐาน
 ของระดับความสามารถและข้อจำกัดเหล่านั้น
 แน่นนอนว่า “**นักดับเพลิงมีจำนวนน้อย**” เป็นข้อ
 จำกัดหนึ่งที่จะต้องพิจารณาในอันดับต้นๆ

ทั้งนี้ ไม่ได้หมายความว่า ระดับความ
 สามารถและข้อจำกัดของนักดับเพลิงจะเป็น
 เงื่อนไขทำให้เกิดการยับยั้งหรือยกเลิกการระงับ
 เหตุ นักดับเพลิงมืออาชีพจะไม่มีคำว่า “**ถอย**”
 อยู่แล้ว เพียงแต่การตระหนักถึงสิ่งนี้จะทำให้
 หัวหน้าหน่วยปรับเปลี่ยนแผนยุทธวิธีที่จะใช้ใน
 สถานการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นอยู่ตรงหน้า เช่น หาก
 มีนักดับเพลิงเพียง 3 นายอยู่ในที่เกิดเหตุจะถูก

โซครายที่งานระงับเหตุส่วนใหญ่เริ่มต้น
 ด้วยทีมดับเพลิงขนาดเล็กหรือไม่เป็นไปตามสูตร
 2-14 (รถ 2 คัน นักดับเพลิง 14 นาย) การมอบ
 หมายงาน จึงต้องมีการประยุกต์เอาภารกิจของ
 Company ที่ใช้นักดับเพลิง 14 นายออกมาแจ้ง
 ดูว่ามีงานอะไรบ้าง เราเอาทั้งหมดมาให้นัก
 ดับเพลิงในทีม 3-4 นายรับหน้าที่ไปทำ

เราทำตามมาตรฐานเช่นกัน แต่แทนที่
 จะมี 14 นาย รับงานคนละอย่าง เรามี 3-4 นาย
 รับหน้าที่คนละหลายอย่าง (สองอย่างหรือมาก
 กว่า) อย่าลืมว่า นี่เป็นภารกิจฉุกเฉินช่วงเวลา
 สั้นๆ จึงอยู่ในวิสัยสามารถทำได้ หากมียุทธวิธี
 ที่เหมาะสม เตรียมเครื่องมือและฝึกใช้งานจน
 ชำนาญ รวมทั้ง เข้าถึงที่เกิดเหตุเร็วที่สุด

ทั้งนี้ ก่อนมอบหมายงานต้องมั่นใจว่า ผู้
 รับคำสั่งมีคุณสมบัติพร้อมจะปฏิบัติงานซึ่งไม่ใช่
 เรื่องยุ่งยากอะไร เพราะหัวหน้าหน่วยสามารถ

ตัดสินใจได้จากความคุ้นเคยในฐานะเพื่อนร่วม
 งานซึ่งรู้ว่าใครถนัดอะไรบ้าง นอกจากนี้ ในการ
 มอบหมายงานหลายอย่างให้คนๆ เดียว ควรจะ
 พิจารณาถึงความสอดคล้องหรือสัมพันธ์กัน เช่น
 มอบหมายให้คนฉีดน้ำในอาคารทำหน้าที่เปิด
 ทางเข้าหรือระบายควันด้วย นั่นคือ นักดับเพลิง
 คนหนึ่งจะทำงานต่อเนื่อง เปิดทางเข้า (พังประตู)
 แล้วฉีดน้ำ หรือฉีดน้ำแล้วระบายควันซึ่งปฏิบัติ
 จะมีความรู้สึกเหมือนทำงานอย่างเดียว ถ้ามอบ
 หมายงานที่ข้ามขั้นตอนกันจะเสียเวลาและนัก
 ดับเพลิงอาจคิดว่าเป็นการเพิ่มภาระแก่พวกเขา

สิ่งสำคัญในหัวข้อนี้คือ ให้คำนึงมาตรฐาน
 การทำงานตามยุทธวิธีที่วางไว้ หัวหน้าหน่วย
 ต้องกำหนดไว้ล่วงหน้า จะให้นักดับเพลิงคนไหน
 ทำอะไรบ้าง หากจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงบาง
 อย่าง การมอบหมายงานจะต้องคำนึงถึงความ
 เป็นไปได้ภายใต้เงื่อนไขเวลาที่จำกัด ณ เวลานั้น

เข้าไปดับไฟในตัวอาคารไม่ได้ ต้องฉีดน้ำจากภายนอกอย่างเดียว ยกเว้น การช่วยชีวิตผู้ติดอยู่ข้างในที่ไม้อาจหลีกเลี่ยงได้ (True Rescue) ซึ่งเป็นไปตามกฎพื้นฐาน 2 in / 2 Out กล่าวคือต้องมีคนเข้าไปข้างใน 2 คน และคอยเผ้ารอไว้ข้างนอก 2 คน

นักดับเพลิงเพียง 3 คน สามารถฉีดน้ำหล่อเย็น (Cooling) เพื่อป้องกันไม่ให้เพลิงไหม้ขยายตัว ขณะเดียวกันอาจจะปฏิบัติการระบายควันเบื้องต้นไปด้วย โดยให้นักดับเพลิงคนหนึ่งปีนขึ้นไปบนหลังคาเตรียมพร้อมไว้ก่อน แต่การเปิดช่องบนยอดหลังคาต้องชะลอไว้จนกว่าจะมี

การฉีดน้ำสนับสนุนที่เพียงพอ นั้นหมายถึงหน่วยที่ 2 เข้ามาอยู่ในพื้นที่เกิดเหตุแล้ว

บทสรุป

ตามหลักวิชาการแล้ว การดับเพลิงต้องมีจำนวนนักดับเพลิงเพียงพอ เมื่อถามว่าเท่าไรสถานีดับเพลิงหลายๆ แห่งจะอ้างอิงมาตรฐาน NFPA 1710 ซึ่งอย่างน้อยต้องมี 14 นาย รวมผู้บัญชาการสถานีการณไปด้วยเป็น 15 นาย แต่สำหรับสถานีเล็ก ๆ หรือหน่วยงานอาสาสมัครไม่ว่าจะอยู่ในเมืองหรือชนบทซึ่งมีจำนวนนักดับเพลิงในสังกัดที่พร้อมจะออกปฏิบัติงานน้อยกว่า 15 คน บางแห่งมีเพียง 3-4 คน ไม่สามารถทำเช่นนั้นได้ จึงต้องมีเทคนิคในการจัดทีมออกไประงับเหตุโดยใช้แนวทางที่เรียกว่า PEAK นั่นคือ Preparing เตรียมยุทธวิธีไปใช้ Equipping จัดหาเครื่องมือครบและฝึกใช้จนชำนาญ Assigning กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของนักดับเพลิงให้ชัดเจน และ Knowing ตระหนักถึงข้อจำกัดเพื่อปรับเปลี่ยนวิธีการทำงาน ทำให้หน่วยดับเพลิงขนาดเล็กสามารถระงับเหตุอัคคีภัยขั้นเริ่มแรกได้อย่างมีประสิทธิภาพและตัวผู้ปฏิบัติงานในภารกิจฉุกเฉินทั้งหมดมีความปลอดภัย

หัวหน้าสถานีต้องรอบรู้ มีประสบการณ์ และมีวิสัยทัศน์ โดยเฉพาะหัวหน้าสถานีชุมชนขนาดเล็กที่ขาดแคลนบุคลากรหรืองบประมาณ มีจำกัดไม่สามารถจ้างนักดับเพลิงครบจำนวนตามมาตรฐาน NFPA กำหนดได้ อาศัยภูมิปัญญา นักดับเพลิงมืออาชีพในการเสริมศักยภาพของหน่วยดับเพลิงในสังกัดโดยใช้หลักบริหารจัดการองค์กร **“เพิ่มคุณภาพงานแต่ไม่ต้องเพิ่มคน”**

สำหรับงานระงับเหตุฉุกเฉินที่ต้องปฏิบัติอย่างรวดเร็วในเวลาสั้นๆ เพื่อยุติสถานการณ์หรือยับยั้งการลุกลาม บางทีหน่วยดับเพลิงที่มีไม่เกิน 4 คน อาจจะทำได้ดีกว่า **“กองดับเพลิง”** เต็มรูปแบบ เพียงแต่ต้องมีการเตรียมพร้อมและใช้ยุทธวิธีเหมาะสมกับสถานการณ์เท่านั้นเอง

ภาพผนวก

จำนวนนักดับเพลิงใช้ในการระงับเหตุฉุกเฉินตามมาตรฐาน NFPA 1710

หน่วยดับเพลิงที่ได้รับมอบหมายให้ออกไปปฏิบัติงานระงับเหตุเพลิงไหม้ทั่วไป ควรมีบุคลากรในตำแหน่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- ผู้บัญชาการสถานีการณ (Incident Commander) จำนวน 1 นาย

- ผู้ควบคุมเครื่องสูบน้ำดับเพลิง (Pump Operator) จำนวน 1 นาย
 - นักดับเพลิงทำหน้าที่ฉีดน้ำดับเพลิง ทั้งการโจมตีและสนับสนุน [Firefighters on hose lines (attack and backup)] จำนวน 4 นาย
 - นักดับเพลิงทำหน้าที่เปิดทางเข้า ควบคุมระบบสาธารณูปโภคและสนับสนุนการฉีดน้ำ (Firefighters for forcible entry, utility control, and to assist with hose line deployment/supply) จำนวน 2 นาย
 - นักดับเพลิงปฏิบัติการค้นหาและกู้ภัย (Firefighters for search and rescue) จำนวน 2 นาย
 - นักดับเพลิงปฏิบัติการระบายอากาศ (Firefighters for ventilation) 2 นาย
 - นักดับเพลิงปฏิบัติการแทรกแซง (ช่วยเหลือ) เคลื่อนที่เร็ว (Firefighters for Rapid Intervention Crew) จำนวน 2 นาย
 - ผู้ควบคุมอุปกรณ์ยกสูง (ถ้ามีการใช้งานอุปกรณ์ดังกล่าว) [Aerial Operator (if such an apparatus is used)] จำนวน 1 นาย
- รวมบุคลากรทั้งสิ้น 15 นาย**